Bediüzzaman’ın ünsiyet ettiği ağaçlar

Üstad Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri’nin hayvanlara, dağlara ve ağaçlara karşı gösterdiği ihtimâmı biliyoruz. Özellikle onun hayatı ile bağlanan eşcâr-ı bağ var ki dikkate değerdir. Barla’da kaldığı evinin önündeki Ulu Çınar bunların başında gelir. Çam Dağı’ndaki Katran ve Çam ağaçları ise diğer müşahhas ve mümtâz ağaçlardır. Bu iki ağaç özellikle maddî ve mânevî bir kış gününde menhûs eller tarafından fâil-i meçhûl kişilerce 2000 yılı Ramazan ayında kesilmiştir. Elbette ki bu ağaçların kesilmesine de Risâle-i Kader cihetinden bakabiliriz. Çünkü “Her şeyde, her musîbette, husûsan beşer eliyle gelen zulümlü musîbetlerde, Risâle-i Kaderde beyan edildiği gibi, iki sebep var”dır1. Biri: Zâhiren esbâba bakan beşerdir. Diğeri: Kader-i İlâhîdir. Beşer, zâhirî esbâba bakar; bazan yanlış eder, zulmeder. Fakat kader, başka noktalara bakar, adalet eder.2

Pekâlâ, bu ağaçların kesilmesinde kaderin hissesi neler olabilir? Bilemiyoruz. Ancak Risâle-i Nûr derslerinden aldığımız hakîkat noktasından nazar-ı tefekkürî ile bakacak olursak acaba bu ağaçlara vesîlelikten ileri bir mâhiyet mi addettik? Yoksa ağaçlara kudsî bir mânâ mı yükledik? Yâ da Risâle-i Nûr hakîkatlerine perde olacak noktalara mı taşıdık? Dediğimiz gibi bunun hakîkî sebebini bilemiyoruz. Belki de Rabb-i Hakîm o ağaçlar ile yeknasak istirahat döşeğinde olan talebeleri müteyakkız olmaya sevk etmiş olabilir. Ya da ağaçların kesilmesi ile meydana getirilen hâdiseyi Rabb-i Rahim ilânat hükmüne geçirerek nazarları Risâle-i Nûr hakîkatlerine çevirmiş de olabilir. Her neyse muhakkak Rabbimiz hikmeti mûcibince zâhirî musîbetlerden bâtınî hakîkatler halk etmiştir diye inanıyoruz. Biz tekrâr Bediüzzaman Hazretleri’nin ağaçlarla ilgili münâsebetlerine dönelim.

Üstâd Bedîüzzamân Hazretleri Barla’da Medrese-i Nûriyenin önünde bulunan çınar ağacı hakkında şöyle diyordu: “Ehl-i hükümet gelerek, ‘Eğer razı olursan şu ağacın bir dalını keseceğiz, sana da on bin altın vereceğiz; bu parayı Risâle-i Nûr’un hizmetine sarf edersin’ deseler, vallâhi razı olmam.” 3

Üstâd Bedîüzzamân Saîd Nursî Hazretleri Barla’da iken, yaz aylarında bazan Çam Dağı’na çıkar, bir müddet yalnız olarak orada kalırdı. Bulundukları dağ hayli yüksekti. Barla dershane-i Nûriyesinin önündeki çınar ağacının tepesindeki kulübeciği gibi, Çam Dağı’nın en yüksek tepesinde olan iki büyük ağaç üzerinde Dershane-i Nûriye mânâsında birer menzili vardı. Bu çam ve katran ağaçlarının tepelerinde Risâle-i Nûr’la meşgûl oluyordu. Hem ekser zamanlar, Barla’dan bu ormanlık havâliye gelip giderdi. Ve derdi ki, “Ben bu menzilleri, Yıldız Sarayına değişmem.” 4 Bu mânâda “Ben de derin bir dereye bakar bir katran ağacı altında oturdum.5 Bir gece, yüz tabakalık irtifâda (yükseklikte), bir katran ağacının başındaki yuvada, semânın yıldızlarla yaldızlanmış güzel yüzüne baktım”6 der ve tefekkürlerini paylaşır.

Bu ağaçlarla ilgili hatıralarını Üstâd Bedîüzzamân Hazretleri şöyle ifâde eder: ”Bir zaman, elîm bir esaretimde, insanlardan tevahhuş edip Barla Yaylasında, Çam Dağı’nın tepesinde yalnız kaldım. Yalnızlıkta bir nûr arıyordum. Bir gece, o yüksek tepenin başındaki yüksek bir çam ağacının üstündeki üstü açık odacıkta idim. Üç dört gurbeti birbiri içinde ihtiyarlık bana ihtâr etti.”7 İşte bu ağaçlar üzerinde ki hâlet-i rûhiyesini ve tefekkür-ü îmâniyesini bu tür îzâhlarla

ifâde ediyor.
Üstâd Bedîüzzamân Hazretleri On Yedinci Söz'de Barla Yaylası, Tepelice'de çam, katran, ardıç, karakavak meyvesi hakkında düşüncelerini şöyle ifade ediyor: "Bir vakit, esaretimde, dağ başında, azametli çam ve katran ve ardıç ağaçlarının heybetnümâ sûretlerini, hayretfezâ vaziyetlerini temâşâ ederken, pek lâtif bir rüzgâr esti. O vaziyeti, pek muhteşem ve şirin, velvele-âlûd bir zelzele-i raksnümâ, bir tesbihat-ı cezbe-edâ sûretine çevirdiğinden, eğlence temâşası nazar-ı ibrete ve sem-i hikmete döndü."8
Üstâd Bedîüzzamân Saîd Nursî Hazretleri bahar mevsiminde menzilinin önündeki muhteşem çınar ağacının dalları arasındaki kulübeciğe çıkar, vazifesini orada ifa eder; Risâle-i Nûr'un hakîkatlerini, menba ve mâden-i hakîkîsi olan mele-i âlâda tefeyyüz ve temâşâ ve tefekkür ederdi. Üstâd'ın, gerek "mübârek bir ağaç"9 sırrına mazhar olan bu çınar ağacı ve gerekse Çam Dağlarındaki o çok ünsiyet ettiği ağaçların ve dağların başındaki tefekkür ve hissiyatını ifâde edebilmek acaba mümkün müdür? Sanırım asla mümkün değildir.
Cenâb-ı Hak, kemâl-i rahmetiyle bu ferd-i ferîdi, kemalât-ı insaniyenin bütün envaını câmi bir istidâdda yaratmış ve bu istidâdların da azamî şekilde inkişafını irâde etmiş ki, bu müstesna zatı, İslâmiyet ağacının son asırlara uzanan ve binler dal budak salan Risâle-i Nûr şahs-ı mânevîsi itibârıyla bütün hakâikte "üstâd-ı küll" hükmüne getirmiş ve topyekûn İslâmiyet hakîkatlerinin bir aks-i nûrunu ve tecellîsini Risâle-i Nûr şahs-ı mânevîsinde derc ederek, ehl-i hakîkat ve kemali hayretle baktırmış ve böylece, risâlet-i Ahmediye ve hakîkat-i Muhammediyenin câmi bir aynası olan Risâle-i Nûr ile Saîd Nursî, bir Saîd olarak çürümüş, erimiş, fakat mânen bütün âlem-i İslâm olarak tevellüd etmiş, beka bulmuştur. Ve tâ kıyamete kadar Risâle-i Nûr bâkî kalacak ve daima tekemmül edecektir. Hiç mümkün müdür ki, sinek kanadının icâdından lâkayt kalmayan ve o kanadın zerrelerinde pek çok hikmet ve maslahatları ta'kîb eden Sâni-i Zülcelâl, Risâle-i Nûr ile, onun te'lîf edildiği menzillerle ve Nûr Müellifinin kudsî vazîfelerini gördüğü yerlerle alâkadar olmasın ve öyle kudsî hizmetlere hâdim (hizmet eden) olan mekânlar ve dershane-i Nûriyeler ve şecere-i mübârek, rahmetin kasd-ı tahsîsinden hariç kalsın? Kat'iyen mümkün değildir.10

Dipnotlar:
1- Kastamonu Lâhikası, 2006, s: 272. 2- Kastamonu Lâhikası, 2006, s: 272. 3- Son Şahitler 1.Cild s: 409. 4- Tarihçe-i Hayat, 2006, s: 265. 5- Mektubat, 2004, s: 111. 6- Mektubat, 2004, s: 30. 7- Lem'alar, 2005, s: 510. 8- Sözler, 2004, s: 533-34. 9- Nur Sûresi, 24:35. 10- Tarihçe-i Hayat, 2006, s: 265.